

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМСТВА (за видами економічної діяльності)**

для здобувачів вищої освіти 4 курсу денної форм здобуття освіти (2023 -2024р.н.)
освітньо -професійної програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр, назва галузі знань)
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

КОЛЯДА
Тетяна
Анатоліївна

yezjf@nuph.edu.ua

1. **Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра управління та забезпечення якості у фармації.
2. **Адреса:** м. Харків, вул. Олександра Невського, 18, 3-й поверх, т. 057-771-81-47.
3. **Веб-сайт:** <https://quality.nuph.edu.ua>
4. **Інформація про викладачів:**

Коляда Тетяна Анатоліївна

Кандидат юридичних наук, доцент, доцент каф. управління, економіки та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – 17 років. Викладає дисципліни: «Господарське і міжнародне приватне право (магістри), «Правові аспекти в сфері клінічних досліджень (магістри), «Методологія і організація наукової діяльності» (магістри), «Правознавство», «Господарське право», «Трудове право», «Адміністративне право», «Цивільне право», «Основи наукових досліджень».

5. **Консультації** відбуваються згідно з розкладом он-лайн.

6. **Анотація освітньої компоненти:** освітня компонента «Менеджмент підприємств (за видами економічної діяльності)» є вибірковою для першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент». Її основними завданнями є навчання студентів практичному використанню автоматизованих інструментів для підвищення продуктивності, оптимізації процесів та кращого управління завданнями у сучасному менеджменті.

7. **Мета освітньої компоненти:** Метою вивчення освітньої компоненти «Менеджмент підприємств (за видами економічної діяльності)» компоненти полягають у розумінні принципів, методів та інструментів управління, адаптованих до конкретних вимог та особливостей різних галузей економіки.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
- ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.
- ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
- ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Статус освітньої компоненти: Вибіркова

9. Пререквізити освітньої компоненти: «Міжнародне приватне право» входить до комплексу підготовки фахівців, який забезпечується освітніми компонентами: «Право (Правознавство)», «Теорія та історія управління», «Державне та регіональне управління», «Право (Адміністративне право)», «Право (Господарське право)», «Право (Трудове право)» тощо.

10. Обсяг освітньої компоненти: 3 кредити ЄКТС: 45 годин аудиторних занять, з них – 15 годин лекцій, 15 годин – практичних занять, 15 годин – семінарських занять, 45 годин самостійної роботи.

11. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: онлайн-формат.

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1.

Теоретичні засади менеджменту підприємств виробничої та невиробничої сфери

Тема 1. Підприємство як об'єкт управління. Розкриття сутності підприємства як складного організаційного утворення, що поєднує різні структурні та функціональні складові. Визначення основних аспектів, які роблять підприємство об'єктом управління, зокрема, ресурси, процеси, людський потенціал тощо. Аналіз ролі та завдань, які виконує менеджмент у процесі управління підприємством. Вивчення ключових функцій, таких як планування, організація, впровадження та контроль, а також їхню взаємодію. Ознайомлення з принципами системного підходу до управління, який дозволяє розглядати підприємство як взаємопов'язану систему. Розкриття важливості розуміння впливу змін в одному компоненті на всю систему підприємства.

Тема 2. Функції та історія розвитку менеджменту підприємства. Розкриття сутності та ролі функцій менеджменту у процесі управління підприємством. Вивчення ключових функцій, таких як планування, організація, керування та контроль, а також їхню взаємодію та важливість для досягнення цілей підприємства. Аналіз етапів розвитку концепцій менеджменту в різні історичні періоди. Вивчення внеску видатних теоретиків та практиків у формування і розвиток сучасних підходів до менеджменту. Ознайомлення з актуальними тенденціями та новими підходами у сфері менеджменту. Розкриття важливості адаптації менеджерів до змін у бізнес-середовищі, включаючи цифрові технології, сталість та глобалізацію.

Тема 3. Управління операційною системою підприємства. Розкриття сутності операційної системи та її ролі в діяльності підприємства. Вивчення компонентів операційної системи, таких як процеси виробництва, постачання, логістика, які впливають на роботу організації. Вивчення методів планування, координації та контролю операційних процесів. Аналіз оптимізації використання ресурсів, включаючи працю, матеріали, обладнання та фінансові ресурси. Розкриття важливості вибору стратегій операційного управління відповідно до цілей та специфіки підприємства. Вивчення ролі інновацій, технологічного розвитку та сталого розвитку в контексті управління операційною системою.

Тема 4. Управління підприємством як об'єктом реалізації інновацій. Розкриття значення інновацій у сучасному бізнес-середовищі та їхній вплив на конкурентоспроможність підприємств. Вивчення ролі інновацій у забезпеченні росту, відкриття нових можливостей та вдосконаленні бізнес-процесів. Аналіз стратегій реалізації інновацій на підприємстві, включаючи внутрішні та зовнішні джерела інновацій. Вивчення етапів інноваційного процесу, від генерації ідей до комерціалізації продукту чи послуги. Розкриття різних підходів до управління інноваціями: технологічна, продуктова, процесна та інші. Аналіз викликів, пов'язаних із впровадженням інновацій, таких як фінансування, ризики, зміна організаційної культури.

Тема 5. Управління персоналом підприємства. Розкриття сутності та ролі управління персоналом у функціонуванні організації. Вивчення ключових завдань та відповідальностей менеджменту персоналу, включаючи відбір, навчання, оцінку та мотивацію співробітників. Аналіз методів та стратегій розвитку кадрів, їхнього навчання та підвищення кваліфікації. Вивчення важливості постійного розвитку з урахуванням змін у бізнес-середовищі та технологіях. Розкриття ролі мотивації та стимулювання співробітників для підвищення продуктивності та залученості. Вивчення стратегій управління здібностями та розвитку потенціалу персоналу для досягнення підприємством своїх цілей.

Тема 6. Управління маркетинговою діяльністю підприємства. Розкриття поняття та ролі маркетингу у функціонуванні підприємства. Вивчення ключових завдань маркетингу, включаючи вивчення ринку, сегментацію, позиціонування, розробку продукту та комунікаційні стратегії. Аналіз методів та інструментів маркетингового планування, включаючи визначення цілей, вибір цільових аудиторій та розробку стратегій. Вивчення процесу реалізації маркетингових стратегій, включаючи ціноутворення, рекламу, продажі та обслуговування клієнтів. Розкриття ролі маркетингового аналізу та досліджень у визначенні ефективності стратегій та прогнозуванні ринкових тенденцій. Вивчення методів оцінки результатів маркетингової діяльності та вдосконалення стратегій на основі зібраних даних.

Змістовий модуль 2.

Особливості менеджменту підприємств за видами економічної діяльності

Тема 7. Сфера послуг: загальні характеристики. Розкриття основних понять та характеристик сфери послуг як важливої галузі економіки. Вивчення особливостей послуг як нематеріальних продуктів, що базуються на взаємодії з клієнтами та іншими учасниками. Аналіз різних підходів до класифікації послуг з урахуванням галузевої специфіки. Вивчення різноманітних видів послуг, включаючи професійні, споживчі, інформаційні, туристичні тощо. Розкриття важливості якісного обслуговування, взаємодії з клієнтами та забезпечення їхнього задоволення. Вивчення особливостей маркетингу послуг, таких як недеякість, одночасна споживаність та інші аспекти, що відрізняються від маркетингу товарів.

Тема 8. Менеджмент сервісного підприємства. Розкриття специфіки менеджменту у сервісній галузі та важливості забезпечення якісного обслуговування клієнтів. Вивчення ролі керівника сервісного підприємства у плануванні, організації та контролі діяльності. Аналіз методів та інструментів для забезпечення високої якості обслуговування та задоволення потреб клієнтів. Вивчення процесів покращення обслуговування через аналіз відгуків клієнтів, впровадження нових технологій та стандартів. Розкриття важливості маркетингових стратегій у сфері обслуговування та взаємодії зі споживачами. Вивчення стратегій просування послуг, побудови бренду, розвитку клієнтської бази та вдосконалення маркетингових комунікацій.

Тема 9. Менеджмент торговельного підприємства

Розкриття специфіки менеджменту у торговельних підприємствах та особливостей їхньої діяльності. Вивчення ролі керівника торговельного підприємства у плануванні, управлінні запасами, підборі асортименту та взаємодії з постачальниками. Аналіз методів та стратегій визначення асортименту товарів, їхнього планування та контролю запасів. Вивчення процесів оптимізації асортименту та управління запасами для забезпечення належного рівня наявності товарів. Розкриття важливості стратегій розвитку та розширення торговельного бізнесу в сучасних умовах. Вивчення методів просування товарів, реклами, взаємодії з клієнтами та розвитку онлайн-продажів.

Тема 10. Менеджмент у сфері охорони здоров'я. Розкриття важливості менеджменту у сфері охорони здоров'я та особливостей цієї галузі. Вивчення ролі та відповідальності менеджера в організації медичних послуг, плануванні ресурсів, забезпеченні якості допомоги. Аналіз методів та підходів до управління медичними процесами, включаючи надання медичної допомоги, діагностику та лікування. Вивчення організації ресурсів, які потрібні для функціонування медичних закладів, таких як лікарні, поліклініки, амбулаторії. Розкриття важливості медичного маркетингу для просування медичних послуг, залучення клієнтів та забезпечення конкурентоспроможності. Вивчення методів взаємодії з пацієнтами, підвищення задоволеності та довіри до медичних послуг.

Семестровий залік

12. Види та форми контролю:

Поточний контроль: усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач тощо.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1 і 2 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами змістового модуля 1 і 2.

13. Система оцінювання з освітньої компоненти: оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: поточний контроль – 5-8 балів за тему за практичними (семінарськими) заняттями, змістовий модуль ЗМ 1 5 -10 балів та ЗМ 2 5-10 балів.

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади менеджменту підприємств виробничої та невиробничої сфери оцінювання тем (1-6) (робота на заняттях 1-6): робота на заняттях (усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач, вирішення кейсів); контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач)	58 (58%)
Змістовий модуль 2. Особливості менеджменту підприємств за видами економічної діяльності - оцінювання тем (7-10) (робота на заняттях 7-10): робота на заняттях (усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач, вирішення кейсів); - контроль змістового модуля 2 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач)	42 (42%)

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

14. Політики освітньої компоненти:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляції) тощо. Так, *політика щодо академічної доброчесності* ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ» (<https://cutt.ly/Hwh2TaXb>).

Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ» (<https://cutt.ly/jwh2YMPe>) згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» (<https://cutt.ly/Hwh2UiY8>) згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ» (<http://surl.li/kitlr>)

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (<http://surl.li/kitox>).

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачам вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ».

Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів вищої освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

15. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	<p>1. Бурко А. С., Гулак Л.О., Маслова Н.М. (2019). Організація охорони здоров'я в Україні : підручник. Київ: КНЕУ, 2019.</p> <p>2. Микитюк І.В. Державне управління охороною здоров'я : теорія і практика. Київ: Центр навчальної літератури, 2018.</p> <p>3. Збірник наукових праць "Державне управління охороною здоров'я в Україні: сучасний стан та перспективи реформування". редкол.: В. П. Черниш, О. П. Яковлева та ін. Київ: Видавництво Національного університету "Кисво-Могилянська академія", 2018.</p> <p>4. Клименко О. М., Закусило О. М. Державне регулювання охорони здоров'я в Україні : теорія, методологія, практика. Київ: Видавничий дім «Слово», 2019.</p>
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<p>Якушев В.В. Управління охороною здоров'я в умовах децентралізації : досвід ЄС для України. <i>Економіка. Фінанси. Право</i>, 2018. № 6(3). С. 30-38.</p> <p>Іншакова О. В., Єфименко Г. М. Управління охороною здоров'я в умовах децентралізації та реформування : теорія і практика. Суми: Університетська книга, 2019.</p> <p>Харченко О. Особливості державного регулювання охорони здоров'я в Україні. <i>Вісник Донецького університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського</i>, 2021. № 2 (82). С. 203-211.</p>

Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://quality.nuph.edu.ua/. 2. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/ 3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://www.rada.gov.ua 4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1506

16. Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: наявність персонального комп'ютера/ноутбука/планшета/смартфона із доступом в Інтернет та встановленим ZOOM пристроєм, Microsoft Office, Microsoft Office Visio, віртуальне навчальне середовище Moodle, мультимедійний екран.